Bedre smertebehandling ved diabetisk nevropati?

Det finnes flere legemidler som kan gi kortvarig smertelindring ved diabetisk nevropati, men det er usikkert hvilket av dem som har best effekt.

Noen pasienter med diabetisk nevropati har plagsomme smerter, der vanlige smertestilende medisiner har liten effekt.

I en nylig publisert metaanalyse ble effekten av ulike orale og topiske analgetika ved diabetisk nevropati sammenliknet (1). Metaanalysen omfattet til sammen 27 farmako-

logiske intervensjoner i 65 randomiserte studier med rundt 12 600 pasienter. Ni studier viste større smertereduksjon med serotonin- og noradrenalinreopptakshemmere (SNRI) enn med antikonvulsiva og bedre effekt med trisykliske antidepressiver enn med topisk 0,075 % capsaicin. Ved såkalt nettverksmeta-

analyse viste SNRI-preparater, topisk capsaicin, trisykliske antidepressiver og antikonvulsiva bedre kortvarig smertelindring enn placebo.

– Det er viktig å finne effektive legemidler mot smerter ved diabetisk nevropati selv om reduksjon av hyperglykemi er det viktigste på lang sikt, sier professor emeritus Kristian F. Hanssen ved Avdeling for endokrinologi, sykelig overvekt og forebyggende medisin, Oslo universitetssykehus. Han mener at denne metaanalysen ikke bringer noen ny kunnskap, og at den har flere svakheter. – Heterogeniteten blant studiene er stor, forskerne går ikke inn på enkeltdata, det er mange ulike behandlingsregimer og ingen direkte sammenlikninger mellom dem.

– Metaanalysen tyder på flere legemidler virker bedre enn placebo ved smertefull diabetisk nevropati, men trisykliske antidepressiver og gabapentin er sannsynligvis de man bør begynne med, mener Hanssen. – Legemidlene har ulike bivirkninger. Studier der ulike legemidler var kombinert, var ikke tatt med i metaanalysen, sier han.

Trine B. Haugen
Tidsskriftet

Litteratur

1. Griebeler ML, Morey-Vargas OL, Brito JP et al. Pharmacologic interventions for painful diabetic neuropathy: an umbrella systematic review and comparative effectiveness network meta-analysis. *Ann Intern Med* 2014; 161: 639–49.

Illustrasjonsfoto: Science Photo Library/NTB scanpix

Selvfølelse og aksept etter dårlige skolekarakterer

Barn som får dårlige karakterer på skolen, får dårlig selvfølelse i mindre grad hvis de føler seg verdsett og akseptert av omgivelsene.

For mennesker kan følelsen av å være verdsett og akseptert, uforbeholdent og tross dårlige prestasjoner, være svært viktig. På engelsk kalles det «unconditional regard», og det oversettes her til uforbeholden aksept. Opplevelser som gir en følelse av uforbeholden aksept, kan gjøre at barn føler seg verdifulle i seg selv, uavhengig av hvordan de presterer, er en hypotese innen psykologisk teori. En nylig publisert studie har testet om slike opplevelser kan bufre barns negative selvfølelse i forbindelse med at de får dårlige karakterer på skolen (1).

Rundt 250 barn i alderen 11–15 år ble randomisert til å reflektere i et kvarter over opplevelser med venner hvor de følte uforbeholden aksept, eller over andre venneopplevelser. Etter tre uker fikk barna karakterer på skolen, og som forventet hadde barna med dårlige karakterer dårligere selvfølelse enn de andre. Dette endret seg imidlertid hos dem som tre uker tidligere hadde mobilisert minner om uforbeholden aksept fra venner. Refleksjon over slike opplevelser reduserte signifikant den dårlige selvfølelsen. Hos dem som fikk gjennomsnittlige eller gode karakterer så man ikke denne effekten.

– Uforbeholden ros kan være et tveegget sverd hos unge tenåringer. Flere studier har vist at overdreven ros fra foreldrene kan gi økt usikkerhet hos barnet, sier Berit Grøholt som er professor emerita i barnepsykiatri ved Universitetet i Oslo. – Desto mer for-

bløffende er funnene i artikkelen. Hvis resultatene holder i fremtidige studier, understreker det kraften i unges tankeverden, og det kan skape håp om enkle fremtidige intervensjoner, sier hun.

– Hvordan et slikt eksperiment virker for unge som faktisk ikke har minner om uforbeholden aksept å mobilisere, sier ikke studien noe om, men forfatterne uttrykker bekymring, sier Grøholt.

Lise Mørkved Helsing
Tidsskriftet

Litteratur

1. Brummelman E, Thomaes S, Walton GM et al. Unconditional regard buffers children's negative self-feelings. *Pediatrics* 2014; e-publisert 3.11.2014.